

Warszawa, dnia 15 marca 2014 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI
PODSEKRETARZ STANU
Magdalena MŁOCHOWSKA

DWJST-WSUST.70-10/2014/DZ

Panie i Panowie Wojewodowie (wszyscy)

Krajowa Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych

Szanowni Państwo,

z dużą satysfakcją pragnę poinformować, że ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim została opublikowana w Dzienniku Ustaw w dniu 12 marca 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 301). Nowa ustawa wchodzi w życie z dniem 20 marca 2014 r. i zastąpi dotychczasową ustawę z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. Nr 52 poz. 420 z późn. zm.).

Podkreślenia wymaga, że głównym celem nowej ustawy o funduszu sołeckim jest zwiększenie odsetka gmin, w których zostanie utworzony fundusz sołecki o 15%, do poziomu 70% ogółu gmin w kraju. Aby uzyskać ten wynik w ustawie zwiększono wysokość zwrotu z budżetu państwa wydatków wykonywanych w ramach funduszu sołeckiego o 10 pp, do poziomu 20, 30 i 40%.

Po raz ostatni, w roku 2014, część wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2013 r. będzie podlegała zwrotowi w wysokości 10, 20 i 30% (vide art. 9 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim).

„Nowa” ustawa o funduszu sołeckim doprecyzowuje także obowiązujące w „starej” ustawie z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim uregulowania i usuwa bariery dla rozwoju funduszy sołeckich.

Warto zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

- 1) Rada gminy – w terminie do 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy - rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki, podejmując uchwałę w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu. Podkreślić należy, że „nowa” ustawa wchodzi w życie z dniem 20 marca 2014 r., w związku z powyższym – mając na uwadze możliwe wątpliwości interpretacyjne – MAC uprzejmie wyjaśnia, że uchwały podjęte do dnia 19 marca 2014 r. (zgodnie z przepisami „starej” ustawy, vide art. 1 ust. 1) zachowują moc obowiązującą (nie ma potrzeby uchwalania nowych). Podkreślić jednak warto, że obowiązują wyłącznie na rok na który fundusz sołecki został wyodrębniony, tj. rok 2015. W przypadku natomiast, gdy rady gmin podejmą uchwały na podstawie przepisów nowej ustawy (vide art. 2 ust. 3) - uchwały o wyrażeniu zgody będą miały zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym zostały one podjęte. Uchwały te będą miały „charakter

- permanentny” tzn. będą obowiązywały do momentu zmiany decyzji przez radę gminy (podjęcia uchwały o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego).
- 2) Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom zgłaszanym przez środowiska sołeckie, w celu umożliwienia realizacji wspólnych przedsięwzięć przez kilka sołectw z terenu danej gminy wprowadzono zapis w ustawie (vide art. 6 ust 1 ustawy), umożliwiający kumulowanie środków funduszu z co najmniej dwóch sołectw, na realizację jednego większego przedsięwzięcia na terenie „wskazanego” - we wnioskach – sołectwa. Tak uchwalone wnioski będą się uzupełniały, np. gdy mieszkańcy 2 sołectw korzystają z 1 placu zabaw ulokowanego na terenie jednego z nich – sołectwo A będzie mogło sfinansować np. zakup nowych zabawek dla dzieci, a sołectwo B np. ogrodzenie. Możliwa jest także sytuacja, że np. sołectwo A będzie partycypowało w 30% w kosztach modernizacji skweru, a sołectwo B – w 70%; lub w sytuacji np. budowy ścieżki rowerowej przebiegającej przez teren 4 sołectw – każde z nich zobowiąże się do budowy „swojego” odcinka.
 - 3) Z informacji posiadanych przez MAC wynikało, że jednym z problemów zgłaszanych zarówno przez sołtysów, jak i wójtów był brak możliwości zmiany przedsięwzięcia realizowanego w ramach funduszu oraz jego zakresu w ramach przyznanego limitu środków. Sytuacja ta była szczególnie dotkliwa w sytuacji uzyskania oszczędności w ramach realizacji przedsięwzięcia czy też następczej niemożliwości realizacji któregoś z przedsięwzięć. W związku z powyższym, w nowej ustawie wprowadzono rozwiązanie (vide art. 7 ust. 1 ustawy), umożliwiające realizację przedmiotowych zmian. Mając na względzie zgłaszane uwagi w trakcie uzgodnień przedmiotowego projektu – aby zapewnić spójność z wymogami procedury budżetowej, w ww. przepisie określono terminy w jakich dokonywanie zmian będzie możliwe (tj. nie wcześniej niż po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok i nie później niż do dnia 31 października danego roku budżetowego). Przy czym w art. 7 ust. 2 ustawy wprowadzono ograniczenie, zgodnie z którym proponowane przez sołectwo zmiany nie mogą prowadzić do zwiększenia wydatków ustalonych pierwotnie w budżecie. Oznacza to, że sołectwa, które nie złożyły wniosku – i co za tym idzie nie miały zagwarantowanych w uchwalonym budżecie żadnych środków – nie będą mogły proponować wprowadzenia nowych przedsięwzięć w czasie roku budżetowego. Sołectwo, składając wniosek o zmianę przedsięwzięcia lub jego zakresu będzie zobligowane do stosowania przepisów art. 5 ust. 2, 3 i 5–11 (tj. konieczność zachowania procedury dot. uchwalania i złożenia wniosku) – vide art. 7 ust. 4.
 - 4) Uwzględniając fakt, że decyzje na co przeznaczyć środki funduszu sołeckiego podejmowane są w trakcie zebrania wiejskiego (uchwalanie wniosku) zdarzały się sytuacje, gdy uchwalone wnioski zawierały braki formalne. Takie wnioski były odrzucane przez wójta (bez możliwości jego zmiany przez zebranie wiejskie). W nowej ustawie, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom środowisk sołeckich, uszczegółowiono tryb odwoławczy od ww. decyzji wójta. Warto przypomnieć, że wniosek danego sołectwa jest uchwalany przez zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa (vide art. 5 ust. 2 ustawy); wniosek powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków określonych dla danego sołectwa, wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem (vide art. 5 ust. 3 ustawy); wniosek musi być przekazany wójtowi w terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy wniosek (vide art. 5 ust. 4 ustawy). Sołtys w terminie 7 dni od otrzymania informacji o odrzuceniu wniosku będzie mógł: podtrzymać odrzucony wniosek niespełniający warunków określonych w art. 5 ust. 2-4 (vide art. 5 ust. 6 ustawy) lub - gdy wniosek został odrzucony z powodu niespełnienia warunków określonych w art. 5 ust. 2 lub 3 -

przekazać „nowy” wniosek uchwalony przez zebranie wiejskie (vide art. 5 ust. 7 ustawy). W obydwóch przypadkach – sołtys kieruje przedmiotowy wniosek do rady za pośrednictwem wójta (vide art. 5 ust. 6 i 8 ustawy). Szczegółowe „zalecenia” dla rady w zakresie dot. rozpatrywania wniosków określono w art. 5 ust. 9-11 ustawy.

Art. 12 ust. 2 ustawy nałożył na ministra właściwego do spraw administracji publicznej obowiązek monitorowania wykorzystania limitów wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy o funduszu sołeckim oraz, w przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków określonych w ustawie o funduszu sołeckim, wdrażanie mechanizmu korygującego wskazanego w art. 12 ust. 3 ustawy.

Dla umożliwienia realizacji ww. zadania niezbędne jest posiadanie określonych danych. Dlatego też - art. 3 ust. 3 zobowiązuje wójta (burmistrza, prezydenta miasta), w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającym rok budżetowy, do przekazania wojewodzie informacji o wysokości przypadających sołectwom (znajdujących się na terenie danej gminy) środków funduszu sołeckiego oraz o wysokości kwoty bazowej (K_b). Wojewoda, po zweryfikowaniu informacji otrzymanej od wójta – przekazuje zbiorczą informację ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej w terminie do dnia 15 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy (vide art. 3 ust. 4 ustawy). Przedmiotowe dane będą zbierane już w 2014 r.

Nieprzekazanie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) – w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy - informacji o której mowa w art. 3 ust. 3 spowoduje utratę przez gminę prawa do zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego (vide art. 3 ust. 5).

Obecnie, w celu wykonania upoważnienia zawartego w art. 3 ust. 12 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim, w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji trwają prace nad projektem stosownego rozporządzenia. Zgodnie z ww. przepisem ustawy, minister właściwy do spraw administracji publicznej jest zobowiązany do określenia w drodze rozporządzenia trybu zwrotu części wydatków gmin poniesionych w ramach funduszu oraz określenia wzoru informacji przekazywanej przez wójta (burmistrza i prezydenta miasta) i wojewodę. Projekt przedmiotowego rozporządzenia będzie konsultowany zarówno z Państwem Wojewodami, jak również z Krajową Radą Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Mając na uwadze głównych adresatów, do których kierowana jest ustawa o funduszu sołeckim zwracam się z uprzejmą prośbą o spowodowanie rozpowszechnienia przedmiotowych informacji:

- Państwo Wojewodowie – w ramach samorządu terytorialnego,
- Przewodnicząca KRRIO – do poszczególnych Regionalnych Izb Obrachunkowych.

Z poważaniem,

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji

Magdalena MLOCHOWSKA